

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради PhD 13372
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Андрій Королянчук**, 26 грудня 1991 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2018 році закінчив Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича за спеціальністю «Середня освіта (фізична культура)», працює викладачем кафедри фізичного виховання факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Міністерства освіти і науки України (м. Чернівці), виконав освітньо-наукову програму 38592 «Освітні, педагогічні науки».

Разова спеціалізована вчена рада PhD 13372, утворена наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці, від 29 квітня 2026 року № 176, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – **Людмили Тимчук**, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки та соціальної Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Рецензентів – **Ярослава Зорія**, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри спорту та фітнесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Ганни Бигар, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Офіційних опонентів – **Галини Безверхньої**, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, професора, професора кафедри фізичної культури та спорту, в.о. декана факультету соціально-психологічної освіти та фізичної культури Уманського національного університету.

Олександра Мозолева, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

на засіданні 24 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Андрію Королянчуку на підставі публічного захисту дисертації «Формування у студентської молоді ціннісного ставлення до здоров'я засобами фізичної культури» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці.

Науковий керівник: **Юрій Мосейчук**, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6 публікацій відображають основні наукові результати дослідження (2 статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у наукометричних базах даних Web of Science Core Collection та Scopus, 4 статті у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України), 4 – засвідчують апробацію матеріалів дисертації та додатково відображають її наукові результати:

1. Galan, Y., Moseychuk, Y., Dutchak, Y., **Korolianchuk, A.**, Yeremiia, Y., Yarmak, O., Kurnyshev, Y., Duditska, S., Hauriak, O., & Beshlei, O. (2023). Improving the psychophysiological condition of secondary school learners through the Olympic education program during the Covid-19 pandemic. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, 49, pp. 845–852. (Web of Science; Scopus, Q2 – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21100468901&tip=sid&clean=0>)

2. Karatieieva, S., Slobodian, O., Honchar, H., Nazarevych, V., Slobodian, K., **Korolianchuk, A.** (2022). Establishment of types of the constitutions in students-athletes and in students-medicists with their further analysis. *Wiadomości Lekarskie*. Volume LXXV. ISSUE 4. Part 2. pp. 955–958. (Scopus).

3. Кожокар, М., **Короляничук, А.**, Дмитрієва, В. (2024). Педагогічні аспекти формування ціннісного ставлення до здоров'я у студентської молоді засобами фізичної культури. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 81. Том 1. С. 271–275.

4. Мосейчук, Ю.Ю., **Короляничук, А.В.** (2022). Вплив засобів фізичної культури та спорту на формування фізичних якостей студентів. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 44. Том 3. С. 98–101.

5. Мосейчук, Ю., **Короляничук, А.**, Абдула, А. (2024). Формування у студентської молоді ціннісного ставлення до здоров'я засобами фізичної культури. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. Том 1. № 1. С. 183–187.

6. Короляничук, А.В. (2021). Роль футболу у формуванні всебічно розвиненої особистості студента в процесі навчання у ЗВО. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Випуск 4 К (132) 21. С. 104–107.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження.

Голова ради Людмила Тимчук (доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича) зауважила на наступному:

Передусім відзначаємо міждисциплінарний характер дисертаційної роботи Андрія Королянчука. Дослідження перебуває на перетині педагогіки, теорії і методики фізичного виховання та психології. Водночас авторові вдалося витримати належний баланс між цими складниками й зберегти педагогічну спрямованість роботи. Психологічні поняття та положення теорії фізичного виховання залучено настільки, наскільки це необхідно для розкриття педагогічних механізмів формування ціннісного ставлення студентської молоді до здоров'я.

Сама тема цікава, актуальна, але водночас доволі складна для дослідження. Ціннісне ставлення, інтеріоризація певних переконань, перетворення усвідомленої цінності на стійку поведінку – це явища, які важко безпосередньо виміряти. До того ж результат такої педагогічної роботи не завжди проявляється одразу: він має пролонгований характер і значною мірою виявляється вже у подальших життєвих виборах людини. Тому заслуговує схвалення те, що автор не звів оцінювання результатів до одного показника, а розглянув знання, мотивацію, емоційно-рефлексивні прояви, здатність до саморегуляції та реальні поведінкові практики студентів у їх взаємозв'язку.

На особливу увагу ця робота заслуговує і в контексті сучасної політики академічної свободи у вищій освіті. Фізичне виховання сьогодні нерідко належить до вибіркової складової освітніх програм. З одного боку, студент отримує право вибору, а з іншого – постає питання, наскільки усвідомленим буде цей вибір і яке місце молоді люди відведуть фізичній активності у власному житті. Саме тому важливо знову привертати увагу до фізичної культури як до педагогічно значущого ресурсу, що допомагає людині зберігати здоров'я, підтримувати працездатність, емоційну рівновагу, розвивати самодисципліну й відповідальність за власний спосіб життя.

Також схвально відзначаємо теоретичну основу дослідження. Значна частина традиційної бібліографії з теорії ставлень історично представлена російськомовними працями. Андрій Валерійович не пішов шляхом механічного відтворення цього наукового доробку. У дисертації ґрунтовно представлено праці українських учених, простежено розвиток відповідних ідей у вітчизняній педагогічній та психологічній думці. Усі теоретичні положення викладено аргументовано, вони органічно пов'язані з логікою дослідження і дають авторові змогу переконливо обґрунтувати власну позицію.

Загалом робота справляє враження продуманого, змістовного й відповідального дослідження. Вона порушує питання, яке стосується не тільки організації фізичного виховання у закладі вищої освіти, а й формування здатності молоді людини свідомо дбати про себе, робити здоров'язбережувальний вибір і зберігати його після завершення навчання.

Офіційний опонент Галина Безверхня (кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри фізичної культури та спорту, в.о. декана факультету соціально-психологічної освіти та фізичної культури Уманського національного університету) висловила такі зауваження:

1. У роботі переконливо обґрунтовано ціннісний потенціал фізичної культури, однак методична конкретизація самого процесу фізичного виховання могла б бути подана детальніше. Для фахівців галузі теорії і методики фізичного виховання важливими є не лише педагогічні умови формування мотивації та саморегуляції, а й конкретні характеристики рухової діяльності: види занять, обсяг навантаження, інтенсивність, частота, способи диференціації студентів за рівнем фізичної підготовленості, станом здоров'я та мотиваційними потребами. Детальніше розкриття цих аспектів посилює б прикладну цінність запропонованої моделі.

2. Окремого уточнення потребує проблема стійкості досягнутих змін. Експериментальні результати засвідчують позитивну динаміку за всіма основними компонентами, однак для остаточного підтвердження стабільності здоров'язбережувальної поведінки доцільною була б відтермінована діагностика – наприклад, через кілька місяців після завершення формувального етапу. Це дозволило б переконливіше довести, що отримані зміни не обмежуються періодом педагогічного експерименту, а справді інтегруються у спосіб життя студентів.

3. Дещо ширшого висвітлення потребує питання професійної готовності викладача до реалізації запропонованої моделі. У дисертації це положення окреслено як важливу умову, однак його можна було б конкретизувати через систему професійних компетентностей викладача фізичного виховання: уміння працювати з мотивацією студентів, застосовувати рефлексивні технології, індивідуалізувати рухову діяльність, підтримувати автономність студентів і водночас забезпечувати методично грамотну організацію фізичного навантаження.

4. Потребує подальшого уточнення питання адаптації моделі до різних організаційних умов закладів вищої освіти. Автор обґрунтовує готовність моделі до впровадження в освітній процес закладу вищої освіти, однак такі заклади мають різні кадрові, матеріально-технічні, інфраструктурні та мотиваційні ресурси. Тому доцільно було б детальніше окреслити можливості її застосування у великих університетах, закладах з обмеженою спортивною базою, на різних спеціальностях і в студентських групах із неоднаковим рівнем фізичної підготовленості.

Офіційний опонент Олександр Мозолєв (доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії) висловив такі зауваження:

1. Понятійно-категоріальний аналіз у першому розділі подано широко й аргументовано, однак окремі його фрагменти могли б бути викладені компактніше. Значна кількість переліків авторів, підходів і близьких за

змістом дефініцій місцями ускладнює сприйняття власної авторської логіки. Доцільно було б чіткіше підпорядкувати огляд джерел обґрунтуванню авторського розуміння ціннісного ставлення до здоров'я.

2. У роботі потребує послідовнішої уніфікації термінологія, пов'язана зі структурою досліджуваного феномена. У різних фрагментах уживаються близькі поняття: «поведінковий компонент», «поведінково-діяльнісний компонент», «поведінково-саморегулятивний компонент», «здоров'язбережувальна позиція», «здоров'язбережувальна поведінка», «здоров'язбережувальні практики». Це стосується також синонімічного вживання понять «рухова активність» та «фізична активність». Змістовно ці формулювання не суперечать логіці дослідження, однак бажано чіткіше визначити їхню ієрархію та послідовно дотримуватися обраної термінологічної моделі в теоретичній, модельній і діагностичній частинах роботи.

3. Педагогічні умови реалізації моделі сформульовані аргументовано, однак методичний механізм їх упровадження міг би бути конкретизований детальніше. Зокрема, роботу посилили б приклади рефлексивних запитань, індивідуальних карт самоспостереження, алгоритмів педагогічного зворотного зв'язку, способів організації ситуацій успіху та процедур відстеження динаміки саморегуляції студентів. Це зробило б запропоновану методику ще більш придатною для практичного використання викладачами фізичного виховання.

4. Автор обґрунтовує варіативність чисельності вибірки в різних діагностичних процедурах наявністю валідних відповідей, добровільністю участі та технічними пропусками. Водночас для більшої прозорості експериментального дизайну доцільно було б подати узагальнену схему вибірки: загальну кількість учасників, розподіл за закладами освіти, чисельність експериментальної та контрольної груп, а також фактичне п для кожної методики на констатувальному й контрольному етапах.

5. У тексті дисертації автором представлена велика кількість таблиць та емпіричних даних, що характеризують ставлення студентів до власного здоров'я. Перенасиченість цифрових даних не сприяє встановленню основних закономірностей у формуванні ставлення студентів до власного здоров'я. Вважаємо, що частину таблиць 3.2-3.6 та 3.8-3.15 доцільно було б представити у графічному зображенні.

Рецензент Ярослав Зорій (доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спорту та фітнесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича) висловив такі зауваження:

1. Автор слушно акцентує увагу на ролі рефлексивних процедур у формуванні ціннісного ставлення до здоров'я. Водночас перспективним видається ширше розкриття методики педагогічного супроводу рефлексії: які саме запитання, форми зворотного зв'язку, індивідуальні або групові формати найефективніше сприяють переходу від усвідомлення проблеми до стабільної поведінкової зміни.

2. У дисертації обґрунтовано значення соціально підтримувального освітнього середовища. Разом із тим, варто було б дещо глибше конкретизувати роль студентських груп, неформальних лідерів, спортивних ініціатив, позааудиторної активності та цифрових засобів комунікації у підтриманні здоров'язбережувальних практик після завершення формувального етапу експерименту.

3. Практична цінність дослідження була б ще більшою за умови подання узагальнених методичних рекомендацій для викладачів фізичного виховання у вигляді чіткішого алгоритму впровадження моделі в освітній процес закладу вищої освіти.

Рецензент Ганна Бигар (кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича) висловила такі зауваження:

1. Здоров'язбережувальний фокус роботи міг би бути посилений через докладніше розкриття психоемоційного виміру здоров'я студентської молоді. У тексті порушуються питання стресу, виснаження, тривожності та життєстійкості, однак основна увага зосереджена переважно на руховій активності, мотивації та саморегуляції. З огляду на сучасні умови навчання студентів, доцільним було б глибше показати зв'язок фізичної активності з профілактикою емоційного виснаження, відновленням, режимом сну, психологічним благополуччям і подоланням тривалого стресового впливу.

2. Певного уточнення потребує і питання стійкості сформованих змін. Експериментальні результати засвідчують позитивну динаміку, однак для здоров'язбережувальної поведінки важливо простежити не лише безпосередній результат педагогічного впливу, а й те, чи зберігаються відповідні практики після завершення експерименту. Це могло б посилити доказовість висновків щодо довготривалої ефективності запропонованої моделі.

3. Також доцільно було б докладніше обґрунтувати використаний діагностичний інструментарій, зокрема процедури адаптації модифікованих методик і можливості поєднання самооцінювання з більш об'єктивними показниками: щоденниками рухової активності, даними про відвідуваність, цифровим моніторингом або відстеженням позааудиторних практик. Це дозволило б точніше показати, що позитивні зміни стосуються не лише ставлення студентів до здоров'я, а й реальної поведінки.

На дисертацію Андрія Королячука надійшло три звернення від науковців і викладачів закладів вищої освіти України:

1. Звернення від доктора педагогічних наук, завідувача кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Харківської державної академії фізичної культури Катерини Мулик. Звернення містить позитивну оцінку дисертаційного дослідження, його актуальності, наукової обґрунтованості та практичної значущості. Без зауважень.

2. Звернення від кандидата педагогічних наук, доцента кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Романа Проця.

Позитивний відгук, є зауваження.

По-перше, автор слушно визначає професійну готовність викладача фізичного виховання як одну з важливих умов реалізації запропонованої моделі. Водночас доцільно було б детальніше конкретизувати критерії та інструменти оцінювання такої готовності. Зокрема, потребує додаткового пояснення, які саме професійні, методичні чи комунікативні дефіцити сучасних викладачів можуть ускладнювати перехід від ролі контролера навчальних нормативів до ролі фасилітатора індивідуальної рухової активності й здоров'язбережувального розвитку студента.

По-друге, у науковому доробку автора наявні праці, пов'язані з антропометричними особливостями та типами конституції студентів. У цьому зв'язку варто було б виразніше показати, якою мірою у запропонованій моделі враховано соматотипологічні, гендерні та індивідуальні відмінності студентської молоді під час добору навантажень, форм рухової активності й способів педагогічного супроводу.

Зазначені міркування мають дискусійний характер, не знижують загальної наукової цінності дисертаційної роботи та можуть бути враховані в подальших дослідженнях автора.

3. Звернення від кандидата наук з фізичного виховання, доцента кафедри спортивних ігор Університету імені Григорія Сковороди в Переяславі Петра Коханця.

Водночас позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, Петро Коханець вважають за доцільне висловити таке: з огляду на тривалість процесу формування ціннісного ставлення до здоров'я, цікавим напрямом подальших досліджень є відстеження стійкості отриманих результатів після завершення обов'язкового курсу фізичного виховання.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» - членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада PhD 13372 присуджує Андрію Королянчуку ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова спеціалізованої вченої ради PhD 13372 –

доктор педагогічних наук,

професор, завідувач кафедри педагогіки

та соціальної роботи

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

 Людмила ТИМЧУК